

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool-Sint- Vincentius te BISSEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 19158
Instelling Vrije Kleuterschool-Sint- Vincentius
Directeur Rita HIERGENS - Ingeborg VANOVERBERGHE
Adres Driekerkenstraat 6 - 8501 BISSEGEM
Telefoon 056-35.40.96
Fax 056-35.20.52
E-mail directie.kleuterbi@scarlet.be
Website secretariaat.kleuterbi@scarlet.be

Bestuur van de instelling VZW Vrije Basisscholen "De Wijngaard"
Adres Sint-Anna 41 - 8500 KORTRIJK

Scholengemeenschap De Wijngaard
Adres Sint-Anna 41 - 8500 KORTRIJK

CLB Vrij CLB Groeninge
Adres Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25/02/2013 - 26/02/2013 - 27/02/2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 27/02/2013
Datum bespreking verslag met de instelling 22/03/2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Philippe Decruynaere
Teamleden Johan Kets
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming.....	8
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Professionalisering	13
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	13
4.2 Welzijn.....	13
4.3 Begeleiding.....	14
4.3.1 Leerbegeleiding	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	15
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?.....	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	17
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	17
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	17

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije kleuterschool 'Sint-Vincentius' ligt in het centrum van de Kortrijkse deelgemeente Bissegem. De school profileert zich als een hartelijke en zorgzame school. Het directieteam en de leraren ontvangen de kinderen en hun ouders in een open en warme sfeer. De onderlinge respectvolle verstandhouding van de teamleden en hun grote zorg voor het welbevinden van de kinderen zijn krachtige troeven van de schoolwerking. Het team vertoont een grote inzet om goed onderwijs te bieden.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting de leergebieden Nederlands en muzische vorming. Daarnaast onderzocht ze ook aspecten van het welzijnsbeleid en de kwaliteit van de leerbegeleiding, de deskundigheidsbevordering en het algemeen beleid van de school.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school voor beide leergebieden voldoende inspanningen levert om de ontwikkelingsdoelen na te streven.

Alle teamleden bieden gevarieerde activiteiten aan in een thematische context. Zij baseren zich hierbij op een koepeleigen instrument en in beperkte mate op de vooropgestelde leerplannen. Toch slagen zij erin om de volledigheid en het evenwicht te garanderen. De leraren werken boeiende en gevarieerde thema's uit. Binnen elk thema kiezen ze doelgericht voor activiteiten die aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Zowel de talige- als de muzische activiteiten zijn sterk geïntegreerd in het thema. Ook in de klasinrichting is het thema zichtbaar. Op die manier krijgen kleuters zowel rijke thematische belevingskansen als speel- en leerervaringen. De leraren beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen van beide leergebieden na te streven.

Alle teamleden zorgen voor een gezellige en aantrekkelijke klasinrichting. In de thematisch uitgebouwde hoeken worden kleuters uitgedaagd om zich muzisch en verbaal te uiten. Toch blijven er in enkele klassen nog kansen liggen om de speelleerhoeken doelgericht te verrijken met (talige) materialen die passen bij het thema. Ook de computerhoek, de luister(boeke)hoek of de dramahoek kunnen sommige groepsleraren nog uitdagender uitbouwen.

De leerkrachtenstijl zorgt voor een krachtige en veilige omgeving, waar kleuters zich geborgen voelen en uitgedaagd worden om te exploreren en experimenteren met nieuwe materialen en technieken.

De leerkrachten volgen de ontwikkeling van hun kleuters goed op. Door hun rijke onderwijservaring of na collegiaal overleg vinden zij meestal geschikte oplossingen om indien nodig kleuters aangepaste zorg te bieden. Bij de begeleiding van taalactiviteiten en voor specifieke begeleiding van kinderen met een taalachterstand schakelt de school op bepaalde momenten ook de zorgleerkracht in.

In de toekomst kan het schoolteam de kleuters echter nog meer gericht ondersteunen. Dit kan door concrete afspraken te maken over observatiecriteria om de ontwikkeling van de kinderen in kaart te brengen. Zo ontstaat een vollediger beeld en groeien kansen om de specifieke begeleiding nog te verbeteren. Het recent ingevoerd elektronisch kleutervolgsysteem dat nog in volle ontwikkeling is, kan hierbij in de toekomst een handige hulp zijn.

Het kwaliteitsonderzoek maakt duidelijk dat de leerbegeleiding doelgericht verloopt. De school investeert sterk in de organisatie van haar zorgbeleid die ze verweeft in de totale schoolwerking. Dit resulteert in duidelijke structuren die toelaten om kinderen efficiënt te begeleiden. De zorgcoördinator ondersteunt vooral de zorginitiatieven op school- en leerkrachtenniveau. Op leerlingenniveau ondersteunt de zorgleraar de klasleraren om de leerbegeleiding vorm te geven. Het team kan de doeltreffendheid van de leerbegeleiding nog optimaliseren door op geregelde tijdstippen na te gaan of de verschillende zorginitiatieven, -acties en -interventies voldoende renderen.

De inspectie ging ook na hoe de school de beroepsbekwaamheid van alle teamleden op peil houdt en versterkt. De deskundigheidsbevordering van het schoolteam gebeurt vanuit een degelijke visie en op basis van een doelgerichte planning. Verschillende initiatieven wijzen erop dat de school effectief investeert in de deskundigheidsbevordering van haar leraren. Ook de vele contacten tussen de teamleden en de klasoverstijgende samenwerking zijn een ondersteuning voor de dagelijkse praktijk.

Het schoolteam is duidelijk veranderingsbereid en staat open voor de kennismaking met diverse onderwijsvernieuwingen. Het aanwenden van de opgedane kennis en vaardigheden voor een deskundiger functioneren als team heeft duidelijk nog groeikansen.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat de school een participatieve besluitvorming en visieontwikkeling realiseert. Kenmerkend is de sterke collegialiteit binnen het schoolteam. De betrachting van het directieteam om alle leraren zoveel mogelijk te betrekken bij het nemen van beslissingen, bevordert de (formele en informele) contacten in het team. Alle teamleden nemen hun verantwoordelijkheid op in het schoolgebeuren en voelen zich betrokken bij het schoolbeleid.

De aandacht voor de aanwending van outputgegevens in functie van kwaliteitsbewaking is nog niet optimaal en ook het groot aantal vooropgestelde schoolprioriteiten dient naar haalbaarheid herbekeken te worden.

De inspectie sluit deze doorlichting af met een gunstig advies. Ze gaat er van uit dat de school de aanbevelingen uit dit verslag ter harte neemt en in de toekomst met dezelfde inzet en gedrevenheid aan de realisatie van kwaliteitsvol onderwijs blijft werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De school streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Door een talig aanbod waarbij de verschillende domeinen evenwichtig aan bod komen, streeft de school de vooropgestelde doelen effectief na. Alle teamleden creëren een krachtige leeromgeving en de geïntegreerde thematische aanpak is sterk. De klasorganisatie en de beschikbare ontwikkelingsmaterialen dragen in belangrijke mate bij tot het kwaliteitsvol nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De school levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming na te streven. Leerkrachten integreren het aanbod in belangstellingscentra die aansluiten bij de leef- en de belevingswereld van de kleuters en zorgen voor voldoende samenhang met de andere leergebieden. Voor alle domeinen is er een degelijk aanbod.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Voldoet

Curriculum	De leraren maken voor hun klasgroep op doelgerichte wijze gebruik van het
Onderwijsaanbod	netgebonden referentiedocument. Ze doen dat op het niveau van de
Referentiekader	ontwikkelingslijnen. In enkele klassen is er een aanvulling met doelen uit de
Planning	deelleerplannen Nederlands en muzische vorming. Het digitale registratie- en
Evenwichtig en volledig	zoeksysteem dat de leerkrachten zou moeten ondersteunen bij het doelgericht
Samenhang	plannen van hun onderwijs mist op dit ogenblik grotendeels zijn doel. Het zorgt
Brede harmonische vorming	momenteel nog voor onduidelijkheid en planlast.
Actief leren	De leerkrachten maken beperkt gebruik van het leerplan, waardoor zij niet
	kunnen aantonen dat alle leerplandoelen worden nagestreefd. Daar tegenover
	bieden een zorgvuldige planning en een sterke klaspraktijk voldoende zekerheid
	dat het aanbod voor de verschillende domeinen van Nederlands en muzische
	vorming evenwichtig is.

Het kleuterteam maakte een aantal formele afspraken om het onderwijsaanbod tussen en over de leeftijdsgroepen heen op elkaar af te stemmen. Voor enkele jaarlijks terugkerende thema's zijn er inhoudelijke overeenkomsten. De afspraken over o.a. kalenders en pictogrammen zorgen voor een doorgaande lijn en zijn gekoppeld aan passende groeilijnen.

De leerkrachten plannen hun onderwijsaanbod aan de hand van een brainstorm die leidt tot een thema- en weekplanning met activiteiten waaraan ze (vertrekkend van de vier ervaringssituaties) ontwikkelingslijnen koppelen. Ze beschikken hiervoor o.a. over eigentijds bronnenmateriaal waardoor ze zich laten inspireren.

Het team opteert voor activiteiten, geïntegreerd in belangstellingscentra. Deze werkwijze bevordert de horizontale samenhang tussen de leergebieden Nederlands en muzische vorming en de andere leergebieden. De gevarieerde thema's sluiten overwegend aan bij de jaarkring of zijn een bewuste keuze van de leidster. In de themaplanning is er voldoende ruimte om in te spelen op wat kleuters bijzonder boeit. De leraren hebben bij de planning van de activiteiten duidelijk aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden. Met uitzondering van media, komen de verschillende domeinen van de leergebieden in de focus via gevarieerde activiteiten evenwichtig en in voldoende mate aan bod doorheen de thema's.

De kleuters krijgen ruim voldoende kansen om ervaringen op te doen in allerlei realistische situaties. Alle teamleden zorgen voor een aanbod dat levensecht en werkelijkheidsgericht is, hebben oog voor een doordachte klasinrichting en doen inspanningen om de hoeken en speelwerkplekken te verrijken in functie van het thema. Toch blijven er in enkele klassen nog kansen liggen om de speelleerhoeken doelgericht te verrijken met (talige) materialen die passen bij het thema. Ook de computerhoek, de luister(boeken)hoek of de dramahoek kunnen sommige teamleden nog uitdagender uitbouwen.

Doorheen de verschillende (dagelijkse) activiteiten stimuleren de meeste leraren de vaardigheid van de kleuters om talige boodschappen in een communicatieve context te begrijpen en te produceren. Er gaat evenwel weinig uitdrukkelijk aandacht naar woordenschatontwikkeling. Voor verschillende teamleden is het nog geen gewoonte om de thematische woordenschat vast te leggen. Het klasdoorbrekende poppenspel leert kleuters gericht te kijken en luisteren en zet hen aan om het nadien zelf te gaan naspelen.

In alle klassen gaat er aandacht naar het gebruik van foto's, prenten en pictogrammen met het oog op de symboolontwikkeling. In de meeste klassen ondersteunen de hoeksymbolen het keuzeproces. De school zet sterk in op de ontwikkeling van de schrijfmotoriek. Van bij de jongste kleuters vormt een onderwijsleerpakket de inspiratiebron om schrijfactiviteiten gradueel op te bouwen. Vanuit grootmotorische bewegingen komen de kleuters stilaan tot het werken op papier. De zorgleerkracht oefent samen met de groepsleraar in kleine groepjes de grootmotorische vaardigheden. Bij de oudste kleuters gaat er gerichte aandacht naar het klank- en letterbewustzijn en stimuleren de leerkrachten de ontluikende geletterdheid bij de kleuters. Zij gebruiken hiervoor gevarieerde werkvormen en materialen. De school organiseert integratieactiviteiten om de overgang van de kleuterschool naar het eerste leerjaar te versoepelen.

De leerkrachten zorgen tijdens de meeste activiteiten voor een muzische invulling. De kleuters krijgen kansen om zich beeldend te uiten met allerlei materialen en technieken. Experimenteren krijgt steeds meer kansen bij beeldende activiteiten. Sommige leerkrachten houden zich nog graag aan het beeldend werken in vorm of naar een voorbeeld. In alle klassen wordt er regelmatig gezongen en geritmeerd. De kleuterwerken versieren de klassen en gangen en verhogen de betrokkenheid en het welbevinden van de kleuters. Ze zorgen voor een muzische sfeer.

De meeste leraren zorgen voor een krachtige en rijke leeromgeving waar kleuters de kans krijgen om binnen de talige of muzische activiteiten te experimenteren, te leren van elkaar, stappenplannen te volgen, oplossingen te zoeken, creatief te zijn ... In enkele klassen verlopen de activiteiten nog vrij sterk leerkrachtgestuurd en zijn er nog groeimogelijkheden om de zelfstandigheid van de kleuters en het kleuterinitiatief aan te moedigen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De meeste teamleden hebben een rijke onderwijservaring en creëren een rustig en veilig klasklimaat waarin kleuters zich spontaan talig en muzisch uiten. De leerkrachten begeleiden zowel hun groep als de individuele kleuter op een deskundige en hartelijke wijze.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In alle klassen zijn voldoende aangepaste ontwikkelingsmaterialen aanwezig om de kleuters voldoende ervaringskansen te bieden en de leerplanrealisatie mogelijk te maken.

De leraren hechten belang aan boekenpromotie, hanteren eigentijdse prentenboeken en gaan in op het aanbod van de bibliotheek. Het boekenaanbod houdt doorgaans verband met het lopende klasthema. De boekenhoek echter is in enkele klassen weinig functioneel ingericht en opgesteld. Het gebruik van zelf gemaakte digitale prentenboeken is o.a. om technische redenen niet ingeburgerd.

De kleuters krijgen een waaier aan activiteiten met eigentijdse materialen. Voor de ontwikkeling van de muzische talenten kunnen ze eveneens terugvallen op een meer dan ruim aanbod aan materialen. De ruime, aangename en kindvriendelijke klaslokalen nodigen de kinderen zeker uit om zich muzisch te ontwikkelen en te uiten.

Materieel beheer
Infrastructuur

De school maakt over het algemeen doeltreffend gebruik van de ruime klaslokalen. Zo worden de jongste kleuters ondergebracht in het grootste lokaal waar heel wat bewegingsmogelijkheden zijn.

Ook de mooie 'fietstuin' draagt bij tot een harmonische ontwikkeling met aandacht voor taalstimulerende activiteiten.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Leraren evalueren de ontwikkeling van de kleuters door middel van periodieke screenings, dagelijkse observaties en screeningslijsten voor bepaalde activiteiten of begrippen. Ze streven ernaar om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de ontwikkeling van de individuele kleuters.

De evaluatiepraktijk is bij verschillende teamleden nog onvoldoende doordacht omdat de evaluatiecriteria grotendeels ontbreken of nog weinig afgestemd zijn op de vooropgestelde ontwikkelingslijnen of leerplandoelen.

De schoolleiding stuurt in overleg met de teamleden de evaluatiepraktijk echter gefaseerd en doelgericht bij. De meeste leraren gebruiken sinds kort een digitaal volgsysteem om de informatie over de kinderen en de zorginterventies te registreren. Momenteel is de samenhang tussen deze gegevensverzameling en de nagestreefde ontwikkelingslijnen voor enkele leraren nog niet helder.

Bovendien hypothekeren de beperkte ICT-vaardigheden van enkele leerkrachten de functionaliteit van het kindvolgsysteem.

In functie van de overgang naar het eerste leerjaar geeft een genormeerde test een indicatie van de voorbereidende leervaardigheden van de kleuters. De resultaten van deze test bevestigen in belangrijke mate de bevindingen van de leraren.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De school benut verschillende communicatiekanalen om de ouders zowel over het functioneren van hun eigen kleuter(s) als over de klas- en schoolwerking te informeren. Via oudercontacten, schoolpoortgesprekken, de schoolwebsite en klasblogs brengen teamleden de ouders op de hoogte van wat hun kleuter op school doet en beleeft.

Begeleiding

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De globale screenings en de observaties zorgen voor een goede beeldvorming van de talige ontwikkeling van de kleuters. Bij de beeldvorming van de kleuters gaat er zelden aandacht naar de muzische capaciteiten. Met uitzondering van enkele observaties binnen het domein 'beeld' (knippen, kleurherkenning,...) zijn weinig specifieke evaluatie- of observatiegegevens voor dit leergebied voorhanden.

De preventieve basiszorg is in alle groepen toereikend door de aandacht van de leerkrachten voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.

In de jongste kleutergroepen ondersteunt de zorgleraar een aantal lestijden per week de klastitularis. In kleinere groepjes wil men 'spelenderwijs' de spreekansen van de kleuters verhogen.

Met de oprichting van klasexterne 'talige groepjes' wil de school de anderstalige en taalzwakke kleuters bijkomend ondersteunen. De zorgleraar stuurt deze taalgroepjes aan en beoogt hierbij vooral een verhoging van de spreekdurf en verruiming van de actieve woordenschat.

Op vastgestelde tijdstippen organiseert de school multidisciplinaire gesprekken waarbij de kindbetrokkenen de problematiek van de kleuters met zorg in kaart brengen en evalueren.

Begeleiding

Sociale en emotionele
begeleiding
School- en klasklimaat

Het open en warme schoolklimaat is een goede voedingsbodem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kleuters.

Daarnaast zorgen de leraren voor een veilig klasklimaat waar kleuters hun spreekdurf en hun muzische talenten kunnen ontwikkelen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het schoolteam doet waardevolle inspanningen om de intern aanwezige expertise te benutten. Veelvuldig formeel en vooral informeel overleg tussen teamleden draagt hiertoe bij en leidt tot bijsturing van de eigen praktijk. De aandacht voor het hospiteren als middel om de interne deskundigheid te benutten, groeit.

Vooral in verband met taalvaardigheidsonderwijs bouwt het kleuterteam (onder leiding van de zorgcoördinator) stapsgewijze haar kennis grondig uit. De meeste leraren zijn intrinsiek gemotiveerd om 'blijvend' te leren.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	neen
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school ontwikkelde een schooleigen visie (gebaseerd op een behoeftenanalyse en prioriteitenbepaling) die erop gericht is op een planmatige wijze te werken aan de deskundigheidsbevordering van haar personeelsleden. Hierdoor sluiten de meeste professionaliseringsinitiatieven vrij goed aan bij de lopende prioriteiten en zijn de doelen die de school zich stelt en het professionaliseringstraject helder uitgeschreven.

Alle leraren getuigen dat ze zich zowel door de schoolleiding als door de collega's ondersteund voelen in hun professionele werking. Het frequente informele overleg, de hospiteerbeurten en het meterschap voor de beginnende leraren bieden ruim voldoende kansen om te leren van elkaar. In het 'prioriteitenplan' voorziet de schoolleiding voor elke prioriteit voldoende ruimte voor ondersteuning of bijsturing. Illustratief hiervoor zijn de vele bijsturingsinitiatieven die opgenomen zijn in het 'operationeel plan'.

Algemeen heeft de school tot nu toe weinig formele aandacht gehad voor de effecten van de verschillende nascholingen. Uiteraard hebben enthousiaste reacties van leerkrachten over een gevolgde nascholingsessie geleid tot navolging en multiplicatie. Uit de praktijk blijkt echter dat de meeste (individuele) nascholingen vooral een invloed hebben op het didactisch handelen van de leerkracht die de navorming volgde. Het aanwenden van de opgedane kennis en vaardigheden voor een deskundiger functioneren als team heeft duidelijk nog groeikansen.

De school bepaalt haar prioriteiten en nascholingsbehoeften zowel op korte als op middellange termijn. De operationalisering van deze prioriteiten gebeurt zorgvuldig en vrij doordacht. Hierbij is zeker voldoende aandacht voor recente ontwikkelingen in onderwijs. Zo zijn de geplande nascholingstrajecten om de opstart van een digitaal agenda- en zorgsysteem te introduceren en de gefaseerde implementatie van het deelleerplan techniek verantwoorde keuzes. De aansturing van de scholengemeenschap binnen professionaliseringstrajecten is eerder bescheiden waardoor de kansen om schooloverstijgend te leren van elkaar eerder beperkt zijn.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Begeleiding

4.3.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school schuift haar zorgbeleid als een constante prioriteit naar voor en stelt drie objectieven voorop om de kinderen doelgericht te ondersteunen in hun ontwikkeling. Naast het welbevinden van de kleuters zijn de zorggevoeligheid van de klasleerkracht en de ondersteuning door het zorgteam duidelijke prioriteiten binnen de zorgwerking. Na een evaluatie op schoolniveau wordt het zorgbeleid dit schooljaar bijgestuurd en gereorganiseerd. De concretisering hiervan is in volle ontwikkeling. Zo gebruiken enkele teamleden sinds kort de mogelijkheden van een recent ingevoerd digitaal registratiesysteem om hun observaties nauwer te laten aansluiten bij de nagestreefde ontwikkelingsaspecten.

De school ontwikkelde voldoende structuren die bijdragen tot een kwalitatieve ondersteuning van de leerbegeleiding. Daarnaast verduidelijkt ze in haar operationeel plan expliciet welke ondersteunende maatregelen en acties er opgezet worden. De zorgcoördinator coördineert op deskundige wijze de zorginitiatieven op school- en leerkrachtniveau en de contacten met externen. De zorgleerkracht werkt voornamelijk op kindniveau. Zowel tijdens de personeelsvergaderingen als tijdens informele momenten krijgen de teamleden praktijkgerichte ondersteuning over de wijze waarop ze de preventieve basiszorg (o.a. qua taalstimulerende interventies) voor de leerlingen kunnen optimaliseren.

Het schoolteam gaat ervan uit dat de doeltreffendheid van de leerbegeleiding blijkt uit het welbevinden van de kinderen en de leerresultaten die ze behalen in het eerste leerjaar. Het team heeft slechts een beperkt zicht op de verdere evolutie van de 'zorgkleuters' doorheen de lagere school. De kwaliteit en de effecten (op leerkracht- en schoolniveau) van leerbegeleiding als proces vormen minder vaak het voorwerp van evaluatie. Het team gaat zelden na of de verschillende zorginitiatieven, -acties en -interventies voldoende renderen. Zo stellen de leraren zich weinig vragen bij de keuze voor vaste zorgmomenten per klas.

De school investeert in de ontwikkeling van de leerbegeleiding door middel van nascholingen. Vooral de zorgcoördinator professionaliseert zich voortdurend en deelt haar deskundigheid met de andere teamleden. Ook andere personeelsleden krijgen voldoende kansen om hun deskundigheid ten aanzien van de leerbegeleiding te vergroten. De bereidheid van de teamleden om zich bij te scholen is groot en hun intenties om alle kinderen gelijke onderwijskansen te bieden, zijn oprecht.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Sinds dit schooljaar wordt de schoolleiding waargenomen door twee halftijdse directeurs. Binnen hun duidelijk afgebakende opdracht streven beide directeurs ernaar een participatief beleid te voeren. Het intern leiderschap profileert zich als democratisch en begripvol. De leraren spreken zich lovend uit over de menselijke capaciteiten van hun directeurs.

Het schoolteam heeft vrij recent de krachtlijnen voor goed kleuteronderwijs uitgeschreven in een schooleigen visie. De school profileert zich als een zorgzame en hechte gemeenschap die binnen een stimulerend opvoedingsklimaat aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kleuters wil werken. De sterke aandacht voor de sociale en emotionele begeleiding waarborgt in grote mate het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.

De gedreven en actieve leraren zetten zich ten volle in opdat hun didactische aanpak zou resulteren in een degelijk en samenhangend onderwijsaanbod.

In de mate van het mogelijke betreft de schoolleiding alle teamleden bij de besluitvorming. Mede hierdoor is het draagvlak voor verandering en ontwikkeling vrij groot. De kleinschaligheid van de school bevordert in sterke mate het veelvuldig (formeel en informeel) overleg tussen teamleden en draagt ertoe bij dat zowat alle teamleden nauw betrokken zijn bij elkaars werk.

De nabijheid van de schoolleiding bij de dagelijkse school- en klaspraktijk maakt het mogelijk de werking te sturen en gerichte druk uit te oefenen bij het realiseren van gezamenlijk gemaakte afspraken of vooropgestelde doelen.

Het aantal jaarlijks gekozen prioriteiten waaraan de school wil werken ligt veeleer aan de hoge kant. De school geeft hiermee aan dat ze zorg wil dragen voor de kwaliteit van haar onderwijs en kort op de bal wil spelen bij het implementeren van onderwijsvernieuwingen. Toch kan de vraag gesteld worden of het aantal prioriteiten realistisch is en of elke prioriteit wel even adequaat vorm krijgt. Het is in elk geval wenselijk om bij de uitwerking van een prioriteit na te gaan in hoeverre de gemaakte afspraken op de klasvloer gelijkgericht worden opgevolgd en geconcretiseerd.

De school bewaakt vooral de schoolorganisatie door tevredenheidsonderzoeken bij de leerkrachten, ouders en leerlingen af te nemen, deze te analyseren en op basis daarvan (indien nodig) de werking bij te sturen. De aandacht voor zelfevaluatie in functie van interne kwaliteitszorg is groeiende. De school verzamelt en analyseert echter nog weinig systematisch outputgegevens van haar kleuters in het vervolgonderwijs. De evaluatie van de GOK-werking buiten beschouwing gelaten, reflecteert het beleid slechts sporadisch met het team over de vraag of hun aanpak en vernieuwingen wel het gewenste effect hebben.

De school wendt de SES-lestijden geïntegreerd aan in haar zorgwerking. In haar operationeel plan preciseert de school de wijze waarop ze via haar zorg- en gelijkekansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle kinderen. De ondersteuningsacties van de zorgleraar sluiten goed aan bij de noden en behoeften van de kleuters. De wijze waarop ze acties plant, uitvoert en opvolgt, garandeert voldoende effectiviteit op school- en leerlingenniveau.

De school ontwikkelt haar talenbeleid vooral in het verlengde van het vroegere GOK-thema 'taalvaardigheidsonderwijs'. Er zijn meerdere doelgerichte acties uitgewerkt om de taalontwikkeling van alle kleuters gunstig te beïnvloeden. De doordachte prioriteitenplanning steunt op een strategie over meerdere jaren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het geïntegreerd nastreven van de ontwikkelingsdoelen van de leergebieden Nederlands en muzische vorming.
- De doordachte thematische werking gericht op een onderwijsaanbod dat aansluit bij de leefwereld van de kleuters.
- De themaplanning met aandacht voor de verschillende ontwikkelingsdomeinen.
- De structurele uitbouw van de leerbegeleiding vanuit een hoge zorg voor de (taal)ontwikkeling van alle kleuters.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De expliciete aandacht voor het welbevinden van de leerlingen binnen een veilig en stimulerend school- en klasklimaat.
- De heldere, structurele organisatie en coördinatie van de leerbegeleiding.
- De formele en informele kansen die leerkrachten krijgen om van en met elkaar te leren.
- De bereidheid van de teamleden om zich te professionaliseren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De inzet en het engagement van het schoolbeleid, de democratische leiderschapstijl en de gerichtheid op een participatieve besluitvorming.
- De gezamenlijke betrokkenheid en de inzet van alle teamleden om de schoolwerking uit te bouwen.
- De positieve sfeer onder de teamleden en het veelvuldig informeel collegiaal overleg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het onderwijsaanbod en de planningsdocumenten afstemmen op de leerplandoelen.
- De streefwoordschat per thema inventariseren en bij de kinderen vastzetten door ze in alle (taal)activiteiten na te streven.
- De observatiecriteria om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen beter afstemmen op de vooropgestelde doelen.
- De talige verrijking van sommige speelleerhoeken en de inrichting van de boekenhoeken optimaliseren.
- In verschillende klassen de ICT-uitrusting vernieuwen zodat het gebruik van actuele software mogelijk wordt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het gebruik van het digitaal kind- en leerlingvolgsysteem verder implementeren bij alle teamleden.
- De doeltreffendheid van de professionaliseringsinitiatieven en de leerbegeleiding nauwgezet bewaken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het aantal gekozen schoolprioriteiten beperken.
- In het kader van een interne en integrale kwaliteitszorg systematisch outputgegevens in kaart brengen en analyseren.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Philippe Decruynaere de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	